

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן ז.

עין משפט גזר מצוה

א ד מיי פ"ח מהל' י"ט
ה"ל ה' טושי"ע א"ח סי'
מקל סעי' ג'
ב מיי שם טושי"ע
שם:
ב ד ג ה ו מיי פ"ח
מהל' י"ט הלכה ו סמג
לאון עה טושי"ע א"ח סי'
מקמ סעיף א':
ב ד מיי פ"ח מהל' י"ט
הלכה טו ו' טושי"ע
מהלכות טומאת צרעת
הלכה ז':

עד כמה עך פרסה. דאין מכירין זה את זה ציורת מפרסה
אפי' בלא נהר א"נ ה"פ כשיש נהר מתי קרויין מכירין
עד פרסה אבל ציורת מיקרי אין מכירין ודוקא דליכא נהר:
תניא ר"ש בן אעזר אומר. לא ידענא מה הוא אם הוא תנא
שלישי או שמא מילתיה דת"ק מפרש

עד כמה. מרוחקין הני תרי חורי נמליס דכי איכא נהרא צייניהו
ולכא גישרא דאין מכירין הני צחורי דהני: **עד פרסה.** אי ליכא
פרסה צייניהו אע"ג דליכא נהרא וליכא מעבר מכירין הני צחורי
הני: **נועץ שפור.** במקום שהן מזוין ומרדה האדמה וממעץ אומן:
הוא. (א) עפי דקל דתמרס:

רבינו הגנאל

וכמה יתא בין חור
לחור פרסה. ר' יהודה
אומר צידן משדה הלבן
כדרכו ומשדה האילן שלא
כדרכו. ת"ר כיצד כדרכו
חופר גומא ותולה בה
מצודה, כיצד שלא כדרכו
נועץ שפור ומכה בקורדום
ומרדה בעפי תחתיה.
ומקריין פירצה במועד. רב
יוסף אמר בהוצא דופנא,
במתניתא תנא צר בצרור,
כלומר עולה באבנים זו
על גב זו, ואינו טח
בטיט. אמר רב חסדא לא
שנו משקין את הפירצה
אלא כותל גינה (א) אבל
כותל חצרן שגפול בונה
כדרכו. אמר רב אשי
מחנ' נמי דיקא דעל
כותל גנה אמרה המשנה
ומקריין את הפירצה
במועד, דקתני ובשביעית
בונה כדרכו, אי
ידעא דחצר צריכא למימר
בונה בשביעית וכי בנין
בשביעית מי אסיר, אלא
לאו דגינה ואע"ג דמיתו
כמאן דעביד נטירתא
לפרי. תניא כותל הגוחה
לרשות הרבים סותר ובונה
כדרכו מפני הסכנה שלא
יפול על בני אדם. מתני'
ר' מאיר אומר רואין
את הנגעים כו'. תניא
ר' מאיר אומר רואין
את הנגעים להקל, כדי
לטהרו, אבל לא להחמיר.
נ' יוסף אומר לא להקל
ולא להחמיר, שאם אתה
נוקק לו להקל אתה
לטהרו או לטמאו. אמר
ר' נרואין דברי ר' מאיר
במוסגר כי רואין להקל
טהור, אבל לא להחמיר
שאם יראה כי הוא
טמא ישתוק, ואוקמה רבה

עד כמה עך פרסה: רבי יהודה אומר משדה
האילן כדרכו ומשדה הלבן שלא כדרכו:
תנו רבנן * כיצד כדרכו חופר גומא ותולה
בה מצודה כיצד שלא כדרכו נועץ שפור
ומכה בקורדום (ב) ומרדה האדמה מתחתיה
תניא (ג) (ר"ש בן אעזר) אומר * כשאמרו
משדה לבן שלא כדרכו לא אמרו אלא
בשדה לבן הסמוכה לעיר אבל בשדה לבן
הסמוכה לשדה האילן אפילו כדרכו שמא
יצאו משדה הלבן ויחריבו את האילנות:
ומקריין את הפירצה במועד: כיצד מקריין
רב יוסף אמר (ד) * בהוצא דפנא במתניתא
תנא (ה) צר בצרור ואינו טח בטיט אמר
רב חסדא לא שנו אלא כותל הגינה אבל
כותל החצר בונה כדרכו לימא מסייע
ליה (ו) כותל (ז) הגוחה לרשות הרבים סותר
ובונה כדרכו מפני הסכנה התם כדקתני
שעמא מפני הסכנה אויבא דאמרי תא
שמע כותל הגוחה לרה"ר סותר ובונה
כדרכו מפני הסכנה מפני הסכנה אין שלא
מפני הסכנה לא לימא תיהו תיובתיה
דרב חסדא אמר לך רב חסדא התם סותר
ובונה הכא בונה ולא סותר התם נמי
ליסתור ולא ליבני א"כ מימנע ולא סותר
אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני
ובשביעית בונה כדרכו דהיכא אילימא
דחצר צריכא למימר אלא לאו דגינה ואע"ג
דמיתו כמאן דעביד נטירתא לפירי שמע
מינה: **מתני'** ר' מאיר אומר רואין את
הנגעים (א) (בתחילה) להקל אבל לא להחמיר
אומר לא להקל ולא להחמיר שאם אתה
נוקק לו להקל נוקק לו אף להחמיר אמר
רבי נרואין דברי רבי מאיר במוסגר
ודברי רבי יוסי במוחלט אמר רבא
בטהור כ"ע לא פליגי דלא חזו ליה (א) בהסגר
ראשון דכ"ע לא פליגי דחזו ליה כי פליגי
בהסגר

דפנא. ציי"ר וקעצד גדר מדפנא
ומגדל אותה מהו"י הדקל: **אר צלור.**
מניח אבנים זה על גב זה: **אמר**
רב חסדא לא שנו. דאמר מתני'
מקריין אבל אינו צונה כדרכו:
כפול גינה. דליכא פסידא יתירא
אז עיילי זה אינסי: **אבל כפול חצר**
צונה כדרכו. דליכא פסידא יתירא
אז עיילי זה גנזי וגנזי ממוניה:
גוחה. שוחה ונטווי: **סוסר וזונה**
כדרכו. דהיינו כותל חצר מסייע
ליה לרב חסדא: **מפני הסכנה.**
שלא תפול על הולכי צרשות הרבים:
שלא מפני הסכנה לא. קשיא לרב
חסדא דאמר כותל חצר צונה כדרכו
אע"פ דליכא סכנה: **סריץ.** לך
קשיא לרב חסדא דהא דקתני במקום
סכנה היינו דקתני לה כשגוחה וצונה
לה שפיר: **הא.** דקאמר רב חסדא
שלא במקום סכנה צונה כדרכו
כשהיא סתורה קודם לכן אבל לא
סתר לה במועד: **הסס.** במקום
סכנה לסתור משום דאיכא סכנה
ולא ליבני לצננין ליכא סכנה: א"כ.
ללא בני: **ממנעי ולא ספרי.** והוי
סכנה: **מפניסין נמי דיקא.** כרז
חסדא דגינה אינו צונה במועד
כדרכו: **אלא לאו צגינה.** ובשביעית
צונה כדרכו אבל במועד אינו צונה
כדרכו: **מתני' רואין את הנגעים**
להקל. כלומר רואה הבהן נגע זרעת
במועד לטהר: **לא להחמיר.** שאם
רואה הבהן שהוא טמא אינו אומר
כלום שאם מטמאו נמלא מטערו
במועד ורחמנא אמר (דברים טו)
ושמחת בתוך: **גב' שאם אסה**
נוקק לו להקל אסה נוקק לו להחמיר.
כלומר מחחר שרואהו הבהן אומר
צין הוא טמא צין הוא טמור: א"כ
נראין דברי ר' מאיר במוסגר.
שרואין ודברי רבי יוסי במוחלט:
בהסגר ראשון. שאם מטעה ליה
משעה ליה אז לא מטעה ליה לא
מטמא ליה יותר מדממעיקרא
אלא מסגר ליה פעם שניה:

(א) ז"ל ומגדל ק"י א"י
במסופ' פ"ח וי"א
בשאלמות. (ב) [למקמ' א.].
א"י ר"א ציי"א. (ג) [למקמ' א.].
(ד) [מסופסא פ"ח למקמ' ג.].
(ה) בענין א"י הגוהה וי"א
בשאלמות וי"א במסופסא
ולקמן ג.]. (ו) [ע"י במו"י טו.].
(ז) [מסופסא פ"ח].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הו"א הרצי
דקל הסד' ומה"ר דפנא
ענפי עין שקרוין לר"ר
ופרי שלו קורין ביי"ש
וקעצד גדר: (ב) תוס' ד"ה
אמר רבי טו' וזו בני שמק
ורבי יוסי קעצד לעולם
כו' ולדברי ר' יוסי לא
מתלא: (ג) ד"ה בהסגר כו'
תמילת הסגר ראשון שיעול
לשתוק דהא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אמר רבי
נראין וכו' אריך פירשה
ופירשה בשוא מוחלף
ושמא שמא יקרא. עין
מו"י פ"ח מ"ז דמנייה:

הגהות הגר"א

[א] נ"ב בהסגר ע"י כ"ע
ל"פ דחזו ליה כי פליגי
בהסגר ראשון כ"ל:

לעני רש"י

ביי"ר [זורז"ר] דפנא.

מוסף רש"י

הגוחה. מטה (סוכה
סה).

אלו תיבות מתוקפים נראה
שמויתרסם הם.

אבל לתשמש שניהן שוין ע"כ נראה דהא דקאמר מר סבר צוותא דעלמא ניהא ליה ומר סבר צוותא דלשמו עדיף אמוחלט קאי וה"פ
נראין דברי ר' מאיר במוחלט דרואין דאי מטמא ליה תחילה נמי טמא הוא ואי מטעה ליה מאי אפקדיה לצוותא דלשמו אינו חושש
לצוותא דעלמא עדיפא ליה ונראין דברי ר' יוסי במוסגר דמטמא ליה ופסיד צוותא דעלמא שיהיה טעון פריעה ופרימה וטמא טמא יקרא
זרין לפרוש מצני אדם וגם יפסיד שיטער שעד עתה היה מפנה להיות טמור ואין מפנה עתה לטהר ומנא אחרינא סבר צוותא דלשמו
ניהא ליה והכי פירשו נראין דברי ר' מאיר דרואין במוסגר דאי מטמא ליה לא יפסיד דשניהן מוסגר ומוחלט דינא שיהו חוץ מפריעה
ופרימה ובהן הפסד אינו חושש אפי' קרינא ליה הפסד צוותא דעלמא כדפי' אינו חושש אלא לצוותא דלשמו אבל מוחלט אין רואין דאי
מטעה ליה יפסיד צוותא דלשמו דקסבר צוותא דלשמו עדיפא ליה מצוותא דעלמא וקמ"ל מהו נראין דברי ר"מ ה"ל לית ליה לרבי
מאיר כלל דהכהן מחויב לומר ואי צני שמק ור' (א) קסבר לעולם כהן אינו ראוי לטהר כלל ולדברי ר' לא מתלא בשום אדם אחד
רואין להקל ולא להחמיר דאינו ראוי לטהר כלל והכי הוה ליה למימר נראין דברי ר' יוסי כו' ואין נראין דברי רבי יוסי כו' אימא
בשמעתין דטיפת חלב (חולין ד' קט.). **בהסגר ראשון בואי ע"מא לא פליגי.** מה שפירש בקונטרס בסוף הסגר ראשון ומשום הכי
רואין אזי טמור שפיר ואי עומד צעיניו תחילה נמי צבית הכלא היה עומד וקשה דלמא פשה הנגע ויהיה טמא מוחלט והכי משמע בנגעים
פ"ח דארבע מראות הללו מנטרפין זה עם זה לפטור את העומד סוף שבע שני להחליט את שגולד צו מחיה או שער לכן בתחילה בסוף
שבע ראשון או בסוף שני לאחר הפטור להחליט את שגולד צו פיסיון בסוף שבע ראשון או בסוף שבע שני ויש לפרש בהסגר
ראשון כ"ע לא פליגי דחזו ליה הוי הטעם משום דלטהרו או לטמאו לא שייך למדרש עד שעה שזריך לטמאות דהיינו בסוף הסגר שני
אבל בסוף הסגר ראשון ראוי הוא להסגר עוד ולא יטמאו וכל זה דומק לכן נראה דברי רבינו יצחק בהסגר ראשון היינו תמילת הסגר ראשון
שיעול (א) לשמח בהן דהא לא שייך לטהרו או לטמאו בהסגר שני והוא בתחילת הסגר שני שמא אינו יכול לשמוק והוא דרין בסוף הסגר שני:

בהסגר
אלא לתשמש שניהן שוין ע"כ נראה דהא דקאמר מר סבר צוותא דעלמא ניהא ליה ומר סבר צוותא דלשמו עדיף אמוחלט קאי וה"פ
נראין דברי ר' מאיר במוחלט דרואין דאי מטמא ליה תחילה נמי טמא הוא ואי מטעה ליה מאי אפקדיה לצוותא דלשמו אינו חושש
לצוותא דעלמא עדיפא ליה ונראין דברי ר' יוסי במוסגר דמטמא ליה ופסיד צוותא דעלמא שיהיה טעון פריעה ופרימה וטמא טמא יקרא
זרין לפרוש מצני אדם וגם יפסיד שיטער שעד עתה היה מפנה להיות טמור ואין מפנה עתה לטהר ומנא אחרינא סבר צוותא דלשמו
ניהא ליה והכי פירשו נראין דברי ר' מאיר דרואין במוסגר דאי מטמא ליה לא יפסיד דשניהן מוסגר ומוחלט דינא שיהו חוץ מפריעה
ופרימה ובהן הפסד אינו חושש אפי' קרינא ליה הפסד צוותא דעלמא כדפי' אינו חושש אלא לצוותא דלשמו אבל מוחלט אין רואין דאי
מטעה ליה יפסיד צוותא דלשמו דקסבר צוותא דלשמו עדיפא ליה מצוותא דעלמא וקמ"ל מהו נראין דברי ר"מ ה"ל לית ליה לרבי
מאיר כלל דהכהן מחויב לומר ואי צני שמק ור' (א) קסבר לעולם כהן אינו ראוי לטהר כלל ולדברי ר' לא מתלא בשום אדם אחד
רואין להקל ולא להחמיר דאינו ראוי לטהר כלל והכי הוה ליה למימר נראין דברי ר' יוסי כו' ואין נראין דברי רבי יוסי כו' אימא
בשמעתין דטיפת חלב (חולין ד' קט.). **בהסגר ראשון בואי ע"מא לא פליגי.** מה שפירש בקונטרס בסוף הסגר ראשון ומשום הכי
רואין אזי טמור שפיר ואי עומד צעיניו תחילה נמי צבית הכלא היה עומד וקשה דלמא פשה הנגע ויהיה טמא מוחלט והכי משמע בנגעים
פ"ח דארבע מראות הללו מנטרפין זה עם זה לפטור את העומד סוף שבע שני להחליט את שגולד צו מחיה או שער לכן בתחילה בסוף
שבע ראשון או בסוף שני לאחר הפטור להחליט את שגולד צו פיסיון בסוף שבע ראשון או בסוף שבע שני ויש לפרש בהסגר
ראשון כ"ע לא פליגי דחזו ליה הוי הטעם משום דלטהרו או לטמאו לא שייך למדרש עד שעה שזריך לטמאות דהיינו בסוף הסגר שני
אבל בסוף הסגר ראשון ראוי הוא להסגר עוד ולא יטמאו וכל זה דומק לכן נראה דברי רבינו יצחק בהסגר ראשון היינו תמילת הסגר ראשון
שיעול (א) לשמח בהן דהא לא שייך לטהרו או לטמאו בהסגר שני והוא בתחילת הסגר שני שמא אינו יכול לשמוק והוא דרין בסוף הסגר שני: